

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel's
Nachfolger; Anton Oppel's, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Kokosin Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
cație. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” ieșe în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la ad. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața roare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușii în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Așt abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 263.

Brașov, Luni-Marti, 28 Noemvre (10 Decemvre)

1895.

La luptele municipale.

Pe când scriam despre unelti-
rile din Sălagiu ale organelor admi-
nistrațiunei pentru a nimici resul-
tatul alegerilor municipale în acele
cercuri, unde el a fost favorabil
pentru Români, o depeșă dela Clușiu
anunța foilor din Pesta, că comisi-
unea verificătoare a comitatului Albei
inferioare a anulat alegerile în cinci
cercuri, unde au fost aleși numai
candidații români.

Se n'țelege, că anularea, despre
care e vorba și care privesc ale-
gerile din cercul Zlatnei, al Ighi-
ului, al Blașului, al Vingardului și
al Visocnei, s'a făcut în urma ape-
lațiunilor înaintate din partea ale-
gătorilor maghiari. Nod în papură
se găsește ușor, când lucrurile sunt
privite prin ochelarii unei comisiuni
ungurești, scandalisată de succesele
Românilor. Așa, de exemplu, în cer-
cul Blașului și al Vingardului ale-
geria s'a nimicit pe cuvânt, că actul
alegerii a fost întrerupt în timpul
prânzului, și că la Blașiu scrutiniul
s'ar fi început mai de vreme, decât
la ora fixată de lege etc.

Orî cât de micî ar fi aceste
pretexte, nu trebuie să trecem cu
vederea, că în fața unor contrarii
atât de înverșunați și necruțători
este o cerință de precauțiune, de-a
se împlini din partea Românilor cu
cea mai mare rigurositate și cele
mai neînsemnate formalități, ca să
n'aibă de ce s'acăța. De aceea ne
simțim datorî a atrage cu această
ocasiune luarea aminte a alegători-
lor noștri în genere asupra unor im-
prejurări de însemnătate principiară.

Noi tot-déuna am accentuat,
că e necesitate, ca Români să des-
fășure o acțiune cât de viuă pe te-
renul luptelor în comitate, și cu bu-
curia am înregistrat aceste lupte, în-
tru cât ele s'au manifestat.

Nu începe îndoelă, că pe tere-
nul autonomiei comitatense, orî cât
de știrbită ar fi ea astăzi, Români

cu totă apăsarea pot desfășura încă
o activitate destul de însemnată. Se
înșelă însă aceia, cari cred, că lupta
municipală ar fi așa de ușoră. Din
contră, ea recere o pregătire foarte
serioasă.

Dela cei ce luptă pe acest te-
ren se cere nu numai să fiă bine
înarmați cu cunoștința legilor, dér
să știe și cum să se apere și cum
să atace în deplină cunoștință de
causă. Nu e de ajuns dér ca să ai
câți-va membri români în congre-
gațiuni, ci ei trebuie să se prezente
pregătiți, formând o falangă bine
organizată și disciplinată. Alt-fel
lupta va rămâne sterpă, căci con-
trarii, bine îngrădiți și inițiați în
tote afacerile, vor ride numai de
svîrcolirile noastre; pe când decât vom
păși pe teren bine pregătiți și știind
ce avem să dîcem și să facem, vom
impune contrariilor, și multe rele, de
nu va succede să le stirpim, le-am
pute cel puțin împedeca în desvol-
tarea lor.

Și ca să nu mergem mai de-
parte, însuși faptul, că în multe
cercuri, unde au reeșit Români,
s'au anulat alegerile, ne pôte da de
gândit. Nu ne indoim, că s'au făcut
marî nedreptăți; dér ore din partea
noastră făcuto-s'au pregătirile nece-
sare spre a pute întempera și para-
lisa aceste nedreptăți?

Raporturile, ce le primim din
diferite părți, ne arată în destul,
cât de defectuoase au fost pregăti-
rile și cât de puține măsuri de pre-
cauțiune s'au luat aproape în toate
direcțiunile.

Contrarii noștri au știut face
apelațiuni în contra alegerilor cu
resultat favorabil pentru Români,
dér ore din partea noastră cine s'a
îngrijit de apelațiuni, cu cari să fi
atacat și noi multe alegeri abusive
făcute în detrimentul nostru, căci
necorectități și nedreptăți s'au
sévêșit în toate cercurile mixte cu
ghiotura?

Ni-se va obiecta, că icî-colo to-
tuși s'au făcut proteste, dér fără

resultat. Insă decât atacul era orga-
nizat și pe totă linia, procedând în
cunoștință de causă, am fi putut
totuși aduce pe contrarii în mare
încurcătuă.

E clar, că lupta pe terenul ad-
ministrativ trebuie să fiă serioasă și
sistematică, căci alt-fel ea nu pôte
duce la scop. Pentru ca însă să fiă
așa, trebuie să premêrgă o teme-
nică organizare și disciplinare a lup-
tătorilor noștri.

Să nu ne amăgim dér cu cre-
dința, că am luptat, decât și în viitor
se va procede precum s'a procedat
până acum, făcând adică ecă nu-
mai așa, câte ceva sporadic și din
cas în cas, fără nici un sistem.

La acestea ar trebui să se gân-
descă bine Români, ca să nu se mai
întempe ceea ce s'a întemplat acuma,
ca contrarii noștri să predică în mod
atât de încreșut, că marea acțiune,
ce-o pregătesc Români în cercurile,
unde s'au anulat alegerile, afară de
Blașiu, nu are nici o șansă de reu-
șire.

Evenimentele din Turcia.

Vinerea trecută s'a întemplat în Con-
stantinopol un lucru de necreșut. Fostul
mare Vezir, Said-Pașa, s'a refugiat im-
preună cu fiul său la ambasada engleză.

Said-pașa se află încă și acum la amba-
sada engleză. Silințele delegaților sultanu-
lui pentru a-l hotări să părăsească retragerea
au cășut, cu toate afirmările lor, că n'are
nimic de temut. Motivele, cari au împius
pe Said-pașa să se retragă la ambasada en-
gleză, sunt aceleași ca în afacerea lui
Kiamil-pașa: *temeri pentru siguranța sa*. Se
anunța din Constantinopol „Correspondenții
Politice”, că incidental lui Said-pașa pro-
vôcă o *senzațiune enormă* și adenci păreri
de rău în cercurile diplomatice. Există o
analogie bătătoare la ochi între acest in-
cident și împrejurările, cari au adus și in-
soțit afacerile lui Kiamil-pașa. Adencia im-
presiune produsă în cercurile turcesci de
naștere la temeri în privința creșterii ne-
mulțumirii.

Agenția Stefani află din Constantino-
pol, că consuli Italiei, Engliterei, Francoiei
și Rusiei la Erzerum, au semnat un memo-
rand asupra măcelului de la 30 Octomvre,
constatând, că măcelul n'a fost provocat
de Armeni.

Se anunță din sorginte oficială tur-
cescă, că insurgenții armeni au pătruns în
districtul Enderni. Ei au dat foc palatului
gubernatorului și au prădat satele musul-
mane în vecinătatea orașului Pias. S'au trimis
trupe la fața locului. La Zileh, în vilaietul
Sivas, insurgenții armeni au închis prăvă-
liile lor și au tras foc asupra musulmanilor,
dintre cari unul a fost omorit. S'au luat
măsuri pentru a restabili ordinea.

Alegeri în municipii.

Sălagiu, Dec. 1895.

St. D-le Redactor! V'am arătat scan-
dalul petrecut la așa dîsa „alegere” de
membri în congregațiune pentru cercul
Socaci. Continuativ vă raportează acum și
despre rezultatul alegerilor din alte cercuri
ale Sălagiului. Anume:

În cercul Acoșului alegerea a fost fi-
sată întâiu pe 21 Octomvre. Candidații din
partea Românilor au fost d-nii: Gr. Pop,
protopop în Unimăt, și Ant. Bălbun preot
în Acoș. De acest cerc se țin comunele
Supurul de jos și Unimătul, cari sunt cu-
rat românesci, și Acoșul, unde sunt și câțiva
Români. Reșirea candidaților români era
aprope sigură, căci avem aici 125 alegători
români, ér unguri abia 100. Români se
pregătiseră bine, din Supurul de jos ve-
niseră vre-o 60 alegători în frunte cu
preoții lor Ludovic Rezei (vêrul deputa-
tului de tristă pomenire Silviu Rezei) și cu
protopopul Ciuca. Dér tocmai pentru-că
Români se purtaseră bine, având să mai
sosescă din Unimăt vro-o 50, ér din Acoș
vre-o 10 alegători români, Ungurii s'au
spernat și au iscodit, că notarul Rupf „a
uitat acasă listele alegătorilor din Supurul de
jos și Unimăt” (!!). Sub acest prost și ri-
dicul pretext alegerea s'a amânât.

Urmă a doua alegere în 28 Noemvre.
Candidații Românilor au fost de astă-dată
protopopul Gr. Pop din Unimăt și protop.
Ion Papiriu-Pop din Siof. Acum însă din
Supur, în loc de 60 alegători, astă-dată nu

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Bogumilul.

De Juliu Mucha.

Listopad — căderea frunzelor! Deja
în copilăria esercia asupra sentimentului
meu o adencă impresiune acosta numire
a lunei Noemvre, prin care Slavul esprimă
printr'un singur cuvânt în mod atât de
espresiv mărtea în natură. Ce e drept
atunși încă nu șciam, că există și ținuturi,
în cari ochiul omenesc nici măcar căderea
frunzelor vestejite n'o pôte vedea, și unde
asupra pământului se estinde o pustietate
veclnică de mărte. După-oc creșcui și mă
făcui bărbat am avut ocaziunea de-a face
esperința acosta și în persoană.

Batalionul meu era dislocat în colțul
sud-ostic al Bosniei și târziu tòmna pri-
mii porunca de-a ocupa cu'n despărțemânt
mic un post deordon sus pe renumita și
mult temuta Morinje Planina. Un serviciu
împreunat cu multă abnegare de sine.

Șciam cu toții, că acum era vorba să luă
rêmas bun pe timp lung dela comoditate
cea mai modestă, dela orî-ce societate
omenescă — „o grămăgiură perdută”, după
cum se îndatina a se numi în timpul mai
de mult o oetă de ostași avisată singur
numai la puterile sale proprii.

Porinrăm în marș. În curând dispăru
dinaintea ochilor noștri oel din urmă mi-
naret (biserică turcescă) din garnisóna nos-
tră, și noi intrarăm într'o pădure secu-
lară desă, în care frunza roșie-gălbue sta
grămădită la piciorale noastre. Listopad!

Dér în curând părăsirăm și acosta re-
giune și drumul ne ducea tot mai sus pe
serpentine, pe cari de obicei numai ca-
prele se urcă. În fine ajunsem de-asupra
pe Planina. Ținutul mort și deșert dăcea
înaintea noastră ca și un teren, ce se pôte
vedea din cartele ce represintă lună. Nu
se vedea nici măcar un paitu pe aceste
stânci sure și gôle, espuse suflărei de ghia-
ță a Borei, peste cari la marginea estremă
se ridica un edificiu murdar abia visibil,
un turn de pază construit din piatră, încă

de pe timpurile luptelor cu Turcii: viitorul
nostru lăcaș.

Soldații mei ocupară parterul, până
când eu mă încuierai în etagiu. O odaie
cu pârți nespoiti, în loc de ferestri găuri,
prin cari pușcau odinioră, într'un colț o
sobă ruginită de tinichea, a cărei țeve eșă
afară printr'o gaură făcută în pârte; apoi
un pat de fer, o masă și un scaun simplu:
tote acestea formau viitorul meu cuartir.

Cu adevărată abnegare orientală tră-
iam noi acum dîlele, cari veneau și tre-
ceau. Singura întrerupere era serviciul
uniform de patrolare. Ți de sêrbătore avem
numai atunci, când servitorea, bêtрана, Stana
venia în fiă-care săptămână odată cu mă-
garul ei greu împovêrat, și împărția daru-
rile aduse: de ale mâncării, tutun, diare
vechi și scrisori sosite din patria depărtată.

Mai târziu și incidentele aceste plă-
cute perdură din regularitatea lor. Vên-
turile și tempestăile cu norii lor grei, cari
furiundau adese-orî dîle întregi, țineau
cri și ce picior omenesc departe de piscul
nostru puțin ospital.

O astfel de dî era și astăzi! Cel din
urmă tăciune al vrêscurilor de tufă, ce
pâlăiau posomorit în oamin, se stinse
se deia de mult. Strins învêlit în mantaua
mea stam la masa din odaia, care între
astfel de împrejurări, era de două ori mai
neamicală, și oetiam dintr'o carte veche.
Mi-o dăduse gazda mea, ca mîngăetore în
miserie. Grelele scôrțe ale cărții erau rup-
te și unsurose, foile, la a căror dechidere
te isbia un puternic miros de mucigaiu, erau
îngălbenite și murdare, literale mari și țu-
guiate ca și capetele cuielor de potcove,
în sfișit cartea conținea espunerea, în sti-
lul propriu secolului trecut, istoriei unui
popor, care puternic și numeros odată, a
intemeiat și stăpânit statul bosniac, și
care deja de mult érași a dispărut, fără
de-a fi lasat nici măcar o urmă viețuitoare.
Poporul acesta purtase numirea de: Bogu-
mil. Și eu oetii drept o întroducere reasu-
mătoare, următoarele:

„Era în vécoul al dăcelea, sub domnia
împêratului bizantin Alexandru Comnenus,
când veni dela rêsărit un om luminat în

s'a prezentat *nici unul*, 6r dintre cei vre-o 40 alegători români din Unim6t și vre-o 10 din Acoș, unii slabi de 6nger au votat cu Ungurii, fiind amenințați din partea notarului din Acoș — un Ungur sc6p6tat, — c6 la cas contrar vor p6fi r6u.

Ba cuțezanța acestui notar a mers p6n6 acolo, c6 *in pres6ra alegerei a citat la sine pe inv6t6torul rom6n din Acoș, c6ruia i a dat porunc6 aspr6, s6 spun6 preotului din Acoș, Ant. B6liban, c6 nu cumva s6 agite Rom6nii din Acoș s6 voteze cu Rom6nii, c6 o va p6fi.* In ast-fel de 6mprejur6ri, pe l6ng6 t6t6 purtarea brav6 a p6rintelui Gr. Pop din Unim6t și Ant. B6liban din Acoș, Rom6nii au c6d6t. Vina o p6rt6 singur p6rintele Rezei din Supur. S6-i fi6 de bine!

C6lc6ri de lege s'au f6cut, veđi bine, cu gr6mada. Inaintea ușei dela odaia cu urna erau postați și aici c6ți-va Unguri, cari luau din m6na aleg6torilor rom6ni biletele, pe cari erau scrise numele candidaților rom6ni, și in locul lor le dau bilete unguresc6. De alt-mintrelea acest cerc e renumit in privința abuserilor comise f6c6 Rom6nii apr6pe la t6t6 oasiunea. Intrebe cine-va pe p6rintele Gr. Pop din Unim6t, și d-sa de sigur ii va soi spune minuni in privința ac6sta.

In cercul Ceh6lului. Rom6nii s'au purtat slab de tot. Țin6ndu-se de acest cerc comunele curat rom6nesc: Cehalul rom6n cu peste 100 aleg6tori, Orboul cu vre-o 30, Boianul cu 100, și celelalte sate fiind apr6pe t6te rom6nesc, ar fi putut prea ușor s6 sc6t6 din urn6 2 Rom6ni. Durere inș6, conduc6torii lor, preoții și inv6t6torii, s6u c6 sunt intunecați de tot, s6u prea indiferenți. S'au ales 2 Unguri.

In cercul Sant6ului Rom6ni s'au purtat brav, aleg6nd 2 Rom6ni, pe protopopul D. Coroian și d-l G. Filip.

In cercul S6ncraului, deși satele Cigul, Ghiorlul, Chișfal6ul, C6nașul etc. sunt curat rom6nesc, au fost aleși 3 unguri. Unde au fost preoții și inv6t6torii? — Vai de ei!

Cu deosebire s'au purtat bine Rom6nii in cercul B6s6știlor aleg6nd 4 Rom6ni, N6pr6dii aleg6nd 4 Rom6ni, Gimelcișului, B6nișorului și Birs6ului. Rom6nii din aceste cercuri și-au f6cut datorința. Durere inș6, c6 nu și-au f6cut datorința multe alte cercuri, cu t6te c6 majoritatea cov6rsit6re, s6u cel puțin absolut6, a aleg6torilor o fac Rom6nii.

Un aleg6tor.

Abrud, 3 Decembrie 1895.

Onorate Domnule Redactor! Acela, despre care afirm6 „v s.“ in articolul s6u d6t Abrud 18 Novembre publicat in Nr. 250 al „Gazetei“, c6 nu s'ar fi interesat de cauza național6, f6r6 și-ar fi veđut numai de afacerile sale private, a absentat pe timpul alegerilor, și anume din 11 p6n6 in 18 Novembre de acas6, fiind nu in afacerile sale private f6r6 pe spesele sale la o consultare in Sibiu conchiemat6 de persoane competente.

D6r „v s.“, care a fost acas6 și care se gen6z6 de aș6 mare naționalist, de ce nu a 6mpedecat d6nsul pe Cirlea și pe ceialalți doi Rom6ni, ca s6 nu voteze cu Ungurii? S6u cugeta d6nsul, c6 ca conduc6tor nu mai are nici o datorința f6r6 numai libertatea nem6rginit6 de-a spiona și de-uuța pe alții, neconsider6nd, c6 prin o astfel de procedere prin lamentarii publice nu se ajut6 nimica causei?

Adev6rul e, c6 chiar și dec6 „v s.“ și-ar fi f6cut deplina datorința, chiar și dec6 d6nsul ar fi abatut pe Cirlea și consoți dela votarea cu Ungurii — noi Rom6nii de ast6-dat6 pe l6ng6 t6te sfort6rile nu am putut 6nvinge, pentru c6 sub conducerea de trist6 memori6 anterior6 de vr'o 15 ani relațiunile sociale și naționale pe aici ast-fel s'au deteriorat, in c6t timpul de c6nd a incetat conducerea de interese și de duplicitate s'a dovedit de prea scurt spre a put6 curma urm6rile triste ale conducerei anterioare slabe, d6r nimenea nu va put6 nega, c6 se lucr6 deși f6r6 alaiu, cu t6t6 puterea la del6turarea r6ului și am firma convingere, c6 in scurt timp ne vom lupta cu succes cu dușmanul.

In ajunul congregațiunei din Deva.

Deva, 7 Dec. 1895.

Stimate d-le Redactor! Congregația comitatului Huni6d6rei este convocat6 pe 16 Decembrie st. n. la 9 ore a. m. La ordinea șilei sunt puse 68 obiecte, 4 ordinațiuni și rescripte ministeriale, 33 cauze interne, anume: alegerea mai multor comisiuni; debateri asupra mai multor proiecte de statute; arondarea parțial6 a cercurilor ce aleg membri in congregațiune; rectificarea definitiv6 a listei viriliștilor și a membrilor aleși pe anul viitor.

Af6r6 de aceste se vor pertracta 29 cauze comunale, de mult interes pentru popor, apoi satorirea și revisuirea bugetelor comunale.

In fine sunt și 2 propuneri, ale d-lui Dr. Aurel Munteanu, una relativ la oprirea oficialilor administrativi, de-a put6 fi purt6tori de matricule, și o alt6 propunere, ce țintesc6 intr'acolo s6 se fac6 o adres6 de mulț6mire c6tr6 baronul Banffy, ca ministru președinte, pentru c6 ar fi esoperat grațierea condamn6șilor in procesul pentru memorandum.

Precum se vede din aceste, membri congregațiunei vor av6 destule și interesante obiecte de pertractat, deci nu putem in destul recomanda, membrilor rom6ni ca s6 fi6 și cu ac6st6 oasiune la postul lor.

C6t pentru a doua propunere a d-lui Dr. Aurel Munteanu, am s6 observ urm6toarele:

1) Dup6 c6t sciu eu, d-l propun6tor nu a consultat cu nimeni dintre membri rom6ni ai congregației asupra propunerii sale a doua, — prin urmare acea propunere, nici nu se b6se6 pe dorința și voia membrilor rom6ni, ci este pur și simplu „idea“ d-sale, fiind-c6 membrii rom6ni și

peste tot Rom6nii din comitatul Huni6d6rei sciu prea bine, c6 „grațierea“ nu se atribuie lui Banffy dec6t numai de c6tr6 partizanii s6i.

C6 intru c6t Rom6nii peste tot și in special cei din comitatul Huni6d6rei pot fi cu incredere f6c6 de br. Banffy, s'a veđut in congregațiunile precedente, c6nd chiar și d-l propun6tor a declarat sus și tare, c6 nu are și nu p6te av6 incredere in br. Banffy.

2) Propunerea ac6sta a fost insinuat6 in c6 inainte de congregația din 14 Oct. a. c. d6r nu s'a fost pus la desbateri.

Af6nd unii membri rom6ni de ac6st6 propunere, i-au spus d-lui propun6tor f6r6 șov6ire, c6 ei nu pot cons6mți cu ea, și deci i-au pus in vedere d-lui Dr. A. Munteanu, c6 dec6 propunerea se va pune la ordinea șilei, o vom combate f6r6 cruțare.

La ac6sta d-l propun6tor a declarat, c6 și va retrage propunerea și, ca s6 liniștesc6 pe contrarii propunerii sale, s'a și dus la protonotar și in c6 decursul ședinței i-a spus, c6 și revoc6 propunerea. Cum și in ce chip și-a revocat propunerea d-l Dr. A. Munteanu nu scim, vedem inș6, c6 cu ac6st6 oasiune s'a pus la ordinea șilei.

Prin urmare una din dou6, s6u c6 d-l Dr. A. Munteanu și a revocat propunerea, dup6 cum s'a declarat, s6u c6 nu și-a revocat'o. Dec6 a revocat'o, cum vine totuși, c6 s'a pus intre obiectele de pertractat? 6r dec6 nu a revocat'o, atunci declarațiunea d-sale n'a fost serioș6 și deci in viitor vom soi, c6t preț s6 punem pe declarațiunile d-sale.

Departe de noi de-a pretinde ca D-l Dr. A. Munteanu s6 nu fac6 propuneri dup6 cum ii place, — la o propunere inș6, cum e cea de sub intrebare, in care aș6 se prezent6 lucrul, ca și cum Rom6nii din acest comitat n'ar scii, ce pl6tesce baronul Banffy in cestiuni privit6re la Rom6ni, și ca și cum propunerea ar emana din convingerile și dorințele lor, — s6 ne ierte D-l Dr. A. Munteanu, la o astfel de propunere avem și trebuie s6 avem și noi cuv6ntul nostru.

S6 o scie D-l Dr. A. Munteanu, c6 Rom6nii din comitatul Huni6d6rei n'au susținut lupta in comitat, numai de adt de eri, s6u de c6nd s'a aș6dat D-sa aici, — oi lupta n6str6 continu6 și f6rte resolut6 dat6z6 dela inceputul erei aș6 constituționale, de c6nd tot mercu s'au aflat b6rbați rom6ni in acest comitat, cari au avut curagiul a da pept cu valorile dușmane și cred, c6 aș6 va fi și in viitor.

S6 și ia D-l Dr. A. Munteanu osteneła și s6 frunz6resc6 cu de-am6runtul, analele comitatului, și va ved6 c6t6 activitate b6rb6tesc6 și rom6nesc6 au dezvoltat Rom6nii in acest comitat in continuu, va ved6, c6 acele lupte grele tot-d6una s'au purtat in fr6tesc6 ințelegere și in consonanța cu principiile n6stre politice.

Pentru aceea suntem in drept a spera, c6 in luptele grele, ce ne aș6pt6, tot

in bun6 ințelegere și pe basa principiilor n6stre politice vom lucra.

Rug6m deci pe toți b6rbații n6stri, cari se interes6z6 de binele obștesc, ca in cestiuni de insemn6tate mai grav6 s6 luere in buna armoni6, discut6nd prealabil t6te ce au s6 6ntreprind6, c6 numai astfel lupta n6str6 va fi serioș6, d6mn6 și rodnic6.

Corresp.

SCIRILE ȘILEI.

— 27 Noemvre.

O alegere scandal6s6. Sub presiunile cele mai mari esercitate din partea guvernului s'a f6nit alalt6eri alegerea de deputat dietel f6cut6 in Stomfa (Stampfen). Au primit: Latkoczy, secretarul de stat dela ministerul de interne, 864, Ottooska, candidatul partidei populare, 651 voturi și 213 voturi au fost respinse. „Pest. Ll.“ afirm6, c6 votanții lui Ottooska s'au unit „ohiar și cu panslaviștii“ numai ca s6 p6t6 6nvinge, cu t6te acestea a triumfat inș6 guvernamentalul Latkoczy. „Magy. Hirl.“ dice, c6 din Stomfa va merge o deputațiune monstr6 la monarcul și ii va espune abuserile comise cu oasiunea algeriei.

— o —

Aniversarea luării Plevnei. Marți in 28 Nov. v., cu oasiunea anivers6rii luării Plevnei se vor face in armata rom. 14 inaint6ri la gradul de locotenent și 12 la gradul de c6pitan. Nici o inaint6re nu se va face printre gradele superioare. Tot cu oasiunea acestei anivers6ri Maj. Sa Regele va ridic6 (ierta) pedepsele disciplinare in t6t6 armata.

— o —

La cestiunea studenților croați. Pe tabla n6gr6 a universit6ții croate din Agram este aș6tat6 o publicațiune, in care se spune, c6 acei 6 universitari, cari au f6cut omonoscut6 declarațiune contra rectorului universit6ții, Spevec, sunt relegați pentru tot-d6una dela universitatea din Agram. Din contr6 se public6, c6 f6c6 cu acei universitari, cari au fost os6ndiți din partea tribunalului la pedepse de inchisori, nu se va intenta nici o procedur6 disciplinar6.

— o —

Repausul de Duminec6 in Rom6nia. De ani de șile se agit6 in sinul funcționarilor comerciali din Rom6nia repausul de Duminec6, care la noi e de mult introdus prin lege, d6r p6n6 acuma f6r6 de nici un rezultat practic. Nici o imbun6t6ire nu s'a putut dob6ndi in s6rtea funcționarilor comerciali, a calfelor dela pr6valii etc. Af6r6 de Cr6ciun și de Paști, ei n'au Duminec6 și in s6rb6tori nici m6car c6te-va ore libere. Pentru a continua propaganda in fav6rea repausului de Duminec6 și a unei scoli de adulți, funcționarii comerciali din Bucuresci țin6r6 o intrunire Duminec6 trecut6, la care inș6 nu s'a luat nici o hot6r6re. In

s6raca n6str6 ț6r6 și incep6 a propovedui o nou6 inv6ț6tur6 despre m6ntuire. El s6 numia, Bogomil. Și inv6ța, c6 nu D-deu, dela care p6te s6 isvor6sc6 numai perfecțiunea, ci r6svr6titul s6u fiu, S6tanail a creat p6c6toș6 lume, apoi pe Adam și in sfirșit pe Eva, acest cap de oper6 degrație și desfr6nare. Puterea sa creat6re se sfirșii in ziua a ș6ptea cu Cain, acest monstru ucigațor de frate. Isus inș6 era al doilea frate al s6u, inainte merg6torul binelui. Și intre el și Satan va d6inui lupta p6n6 la sfirșitul lumii.

„Și t6te pop6rele dintre mare și Drina, dela Sava p6n6 la muntii negrii, ascultau de aceste cuvinte și țineau str6ns la legea lui. In cur6nd „amicii lui D-deu“ fur6 urm6riți cu foc și cu sabie, ei r6maser6 inș6 statornici și devenir6 in sfirșit st6p6ni in ț6r6. Pretutinden6 se ridic6r6 casele lor de rug6ciune, d6r f6r6 turn pentru clopote — ac6st6 limb6 a diavolului. In mijlocul biseric6i g6le neimpodobite cu nici o cruce, nici o icon6, pe o mas6 curat intins6 z6cea evanghelia, p6c6t6 ziua-n6ptea de doi credin-

cioși, aș6, ca s6 nu s6 apropie de ea ne-veđut diavolul și s6 nu inv6rt6 foile c6rții sfinte....

Hu!... O isbitur6 grozav6 de v6nt p6trunse de odat6 in odaia prin ușița so-bei, care se deschise sc6rț6ind, și s6 refugi6 la sinul meu sgriburit, asv6rlind de pe mine m6nios țolul.

Cu precauțiune inchisei mai int6i ușița sc6rț6itoare, incercai puterea de rezistența a ramelor ferestrelor, și apoi, dup6 o aranjare obosit6re a paginelor c6rții, imi continuai lectura intrerupt6.

„Dup6-ce amicii lui D-deu își asigur6r6 ast-fel posesiunea cerescului Ierusalim, își int6rser6 privirile asupra imp6r6ției p6m6ntesc6. Singuraticele seminții, amenințate de vecinii de alt6 credința, se unir6, și Jup6nii (c6peteniile) lor își aleser6 pe Boris de Ban al Bosniei bogumile. Și urmar6: Culin, Ninoslav, Cotroman; in sfirșit in a. 1354 Tvrtko deveni primul rege. D6r deja acesta folosi credința str6moșilor s6i mai mult pentru scopurile sale ambițioșe. 6r c6nd chiar unul dintre urmașii s6i, Thoma,

fiul mai mic al lui Ostojas, deveni in urma presiunilor papei, catolic, poporul s6u f6 cuprins de mare durere. Matia, regele Ungariei, recunoscut6 inrudirea sentimentelor sceluia cu ale partizanilor lui Ioan Huss din Boemia, și se nisuia acum, s6-i nimiceșc6 pe am6ndoi.

„Atunci amenințații Bosniei prinser6 a treia or6 armele. D6r ah! „Cine-ș6i zidesce casa cu ajutorul streinilor, își adun6 pietrii pentru m6rm6nt“, dice un proverb. In Mai, 1462, se ivi, Mohamed al doilea inaintea fort6reței Babovaș, numai la apar6nt6 aparat6, și cnezul Radak, catolic, d6r in tain6 de credința bogumil6, o predete deja a treia di; primi inș6 o rea r6spl6t6: Mohamed, b6nuind, c6 tr6d6torul ar put6 face in vr'o di și cu el tot aș6, ii t6i6 capul.

„6r c6nd regele Ștefan Tomasević afl6 ac6sta, in castelul s6u din Iaița, voi s6 se refugieze in Ungaria, f6 inș6 ajuns in fug6 la fort6reța de munte Clinoc, de c6l6reții Sultanului și f6 de-asemeni decapitat. Ast-fel s6 sfirșii cel din urm6 domnitor

al acestui regat, ai c6ruia locuitori trecur6 acuma la legea islam6. Ast6di, sub domnia puternicului nostru pađișach Selim al treilea, Allah s6-l țin6, nu mai tr6sesc6 nici un Bogumil in ținuturile Bosniei!“

P6n6 aici ajunsesem, c6nd cine-va b6t6 la ușe. „Intr6!“

Era caporalul Richter, care 6mpingea inaintea sa pe un individ f6rte tic6los la aparința, 6mbr6cat in costum național: cu un fes murdar pe capul care trada o f6c6 infric6șat6 de bandit, roc de postav sdrențos sub o terfelit6 blan6 de 6ie, șalvarii și opinci de piele de vit6 in picioare. Pe acest om il prinsese, dup6 cum istorisi caporalul, pe c6nd s6 furia spre Cula, nu ințeleg6 inș6 — leag6nul lui Richter era intr'o c6s6lie de granița a muntelui uriaș din Boemia — protest6rile fugarului sdrențos, spuse intr'o limb6 inv6lm6șit6. At6ta raportul scurt al suboficerului.

(Va urma).

decursul unei Decemvri st. v. ei vor să-și țină mai multe întruniri.

—o—

Consulate de studenți. În cererile universitarilor din Budapesta s'a desbătut ideea de a se înființa așa numite consulate de studenți. Să fie încredințați adevărați tineri maghiari, cari studiază la universități străine, cu reprezentarea intențiilor tinerețului universitar maghiar din Ungaria, mai ales în ce privește cestiunea naționalităților. Ispravă bună!

—o—

Comitetul Societății Pressei din București a luat încă de pe acum dispozițiunile, ca balul mascat anual, ce se va da la Teatrul Național, să întrécă în strălucire tot ce s'a făcut până acum. S'a cerut la Paris cataloagele cu toate noutățile și s'a cerut informațiuni asupra tuturor inovațiilor introduse la marile baluri mascate din Paris. Astfel se va organiza o petrecere cum încă nu s'a mai vădit în București. Pe de altă parte comitetul a luat dispozițiunile, ca din vreme să pregătescă o serie de constumuri escentrice pentru o sumă de procesiuni, care de care mai caraghiosă și mai nostimă.

—o—

Un testament politic. Răposatul conte Taaffe a lăsat după sine o broșură de 20 pagini tipărite, intitulată „Testamentul meu politic“, care după cum afirmă „P. L.“ în zilele viitoare va fi dat publicității.

—o—

Numire. „Monitorul Oficial“ de alături publică decretul regal, prin care d-l general Constantin Barozzi este numit șef al marelui stat-major al armatei.

—o—

Cărți românești oprite. Ministerul ungar nu se mai îndestulește a opri singuraticilor diare și altor tipărituri intrarea din România în Ardeal, ci a început acum a opri și confiscă în mase cărțile românești. Astfel prin cea mai nouă ordinațiune a miniștrilor de interne și de comerț li-se oprește intrarea pe teritoriu ungar și li-se detrage debitul postal următoarelor cărți și foi: 1) Manliu: Curs de stil și compozițiune; 2) Negoescu: Retorică; 3) Carte de cetire prelucrată de asociația învățătorilor; 4) Ortodoxul, foia eclesiastică; 5) Almanahul Românului; 6) Lăzăreanu: Cea mai nouă colecțiune de cântece noi și vechi; 7) Biserica și școala; 8) Negruzzi: Convorbiri literare; 9) Ighel; Versuri; 10) Bolintineanu: Legende; 11) Economul: Cronici și Legende; 12) Petrescu: Schițe și Amintiri; 13) Măndrescu: Conferința ținută la Ateneul din Bărlad; 14) Daniel: Culegere de poezii și legende populare; 15) Nicolescu: Pozițiunea și drepturile Mitropoliei române; 16) Șăineanu: Autorii români moderni; și 17) Urechia: Legende române.

—o—

Călătoria prințului român. Peste câte-va săptămâni cum dăce „Timpul“ prințul Ferdinand și principesa Maria vor pleca în străinătate.

—o—

Atentat în camera franceză. În camera franceză, imediat după fiuirea ședinței dela 6 c. un individ cu numele Lenoir dădu două pușcături dintr'un revolver, fără însă de-a răni pe cine-va. Fiind atentatorul numai decât prins și arestat, se constată, că cu toate că Lenoir este purtat în evidență din partea poliției ca aderent al ideilor anarchiste, totuși aci e vorba de-o faptă comisă în alienația mentală. Probabil, că Lenoir va fi internat într'o casă de alienați.

—o—

„Junimea“, societatea academică din Cernăuți își va serba a 18 a aniversare a fondării sale la 4 (16) Decemvre c.

—o—

Protopop al tractului Belințiu, după cum aflăm din „Bis. și Școala“, a fost ales Joia trecută d-l Iosif Grădinar, paroh în Secian, și asesor consistorial, întrunind 51 voturi, față cu contra-candidatul Vas. Domșa, paroh în Toracul mic, care a rămas în minoritate.

—o—

O nouă societate engleză de navigațiune, ale căreia vapore fac deja curse regulate între Londra-Hamburg și Londra-Odessa, a cerut direcțiunii generale a căilor ferate române, care administreză, precum se știe, dela 1 Noemvre serviciul maritim român, autorizațiunea, ca vaporele ei să acosteze în drumul lor spre Odessa, și la Constanța. Autorizația a fost acordată.

—o—

Ședință publică. Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ a teologilor din Sibiu invită la ședința publică, ce se va ține Mercuri, în 29 Noemvre st. v., în memoria marelui Arhiepiscop Andreiu, în sala cea mare a „Seminariului Andreian“. Inceputul la 7 ore seara. **Comitetul arangiator.** Ofertele în favorul societății se vor cuita ou multămită pe cale publică.

Program: 1) Cuvânt ocașional, rostit de Victor Păcală, cleric în cursul al III-lea. 2) D-șeul nostru, de D. Cunțan, executat de corul seminarial. 3) Actul V., scena IV. și V. din „Ovidiu“, dramă de V. Alexandri, predată de Lazar Triteanu (Ovidiu) și Ioan D. Șortan (Ibis), cleric în cursul I. 4) Introducerea limbei slave în biserica noastră, disertație de Iosif Enescu, cleric în cursul al III-lea. 5) Clevetici Ultra-Demagogul, cântănetă comică de V. Alexandri, predată de Traian V. Motora, cleric în cursul al II-lea. 6) Pe orizont departe, de F. Mendelssohn, executat de corul seminarial.

—o—

Cine ține să aibă un calendar frumos și util, să cêră *Calendarul revistei „Lumea Ilustrată“*. Acest Calendar conține mai multe articole beletristice și umoristice peste 100 ilustrațiuni și costă 1 leu în oraș și lei 1.30 în provincie. Se află de vânzare la toate librăriile, ca și la editorul IG. HERTZ (Hotel de France), București.

Invitare.

Având în vedere, că la 28 Dec. a. o. se vor alege de nou oficialii comitatensii; având în vedere, că acele alegeri, ne ating și pe noi foarte de aproape; având în vedere, că Congregațiunea s'a convocat pe 16 Dec., când erași se vor desbata multe cestiuni de interes public, subscriși, prin această *invităm* pe toți membri români ai congregațiunii, să ia parte la amintita Congregațiune, cu care ocașiune vom ține și noi o *conferență*, în care vom desbata și hotări agendele, ce ne așteptă și ținute ce o vom lua.

De va la 7 Dec. 1895.

Din încredințare:

Vasilie Demianu. F. Hosszu Longin.

Convocare.

Alegătorii români din Turda și giur sunt invitați a lua parte la conferința, ce se va ține în Turda la 18. l. c. d. a. la 3 ore în sala de mâncare dela hotelul „Central“ în cauza constituției comitetului central al clubului electoral român din comitatului Turda-Arieș.

Din ședința membrilor congregațiunii comitatense români ținută în Turda la 5 Decemvre 1895. st. n.

I. Vlăduțiu.

președinte zd. hoc.

NECROLOG. Subscriși cu inima înfrântă de durere facem cunoscut consăngenilor, amicilor și cunoscuților că mult iubitul lor soț tată, socru și moș **Simion Crainic** paroh gr. cat. în Ursiul inferior, după un morb repede și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului la 4 Decemvre la 3 ore p. m. în al 75-lea an al etății și al 40-lea al fericeitei sale căsătorii. Remășițele pământești ale defunctului s'au ședeat spre repaus etern în cimiteriul bisericeii gr. cat. din Urișul-inferior la 7 Decemvre a. c.

Fie-i țărâna ușoară și memoria neuitată!

Veduva Maria Crainic n. Anca, Simeon Crainic profesor cu socia și fii, Mihailă Pascu învățător cu socia Rafila și fii, Augustin Crainic profesor cu soția Maria și fii, Iuliu Crainic preot gr. cat. cu soția Victoria și fii.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 8 Decemvre. — O adunare de lucrători, a fost disolvată din cauză că vorbitorii au atacat vehement guvernul și dieta.

Constantinopol, 8 Decemvre. — Said-pașa se află încă tot la ambasadă engleză. Nenumerați polițiști păzesc jur împrejur, ca să împiedece fuga lui eventuală.

Voci din public.*)

Ultim cuvânt. Fiind în afaceri la București, numai acum sunt pus în posibilitatea de a răspunde la pamfletul bătașului V. Voinea, publicat în numărul 260 a. o. al prețutului diar „Gazeta Transilvaniei.“ Față de afirmările mele din numărul precedent al aceluiași diar, D-lui totuși recunosc, că în seara din cestiune și-a permis față de mine o — „Singură observare.“ Să fi fost, d-er numai „o singură observare.“ Observarea aceasta a fost pentru mine insultătoare și titularul protopop a pontentat insulta spunându-mi în față, că pe mine vrea să mă dea afară. Este prin urmare — o dio din nou — constat, că scandalul l'a provocat „evlaviosul“ protopop. Că observarea aceasta i-se pare titularului protopop inofensivă, acesta este ușor de înțeles pentru aceia, cari cunosc deprinderile mojicesei ale acestui nefericit individ. Față de insulta primită, eu la moment mi-am luat satisfacția posibilă față de astfel de indiviți: am ridicat mâna asupra popii și l'am lovit. Acesta o constată însuși protopopul titular declarând, că prima lovitură a parat-o cu brațul stâng. Așa să fie, tot lovitură a fost, și a fost cea dintâiu lovitură, priu urmare nu eu, ci popa trebuia să-și cêră în ziua următoare satisfacție. De altfel pentru cei ce cunosc referințele sociale din Brașov este de tot hazlie „constatarea“ cărciumarului Sterie Stinghe și a d-lui Lazar Nastase, tovarășul de cărciume al vitelului protopop. Față de acești martori onorabili etă „constatarea“ altor doi martori tot atât de onorabili, cari de fapt au fost de față la acel scandal dela început până la sfârșit și cari nu-mi sunt amici.

„Wir waren am Abend des 27-ten November 1895 während der Differenz zwischen dem Herrn Georg Popp und einem rom. Pfahrer, der V. Voinea heissen soll, und die im Nebensaale des Hotels Nr. 1 stattgefunden hat vom Anfang bis zum Schluss zugegen, und haben nicht gesehen, dass der Herr Popp eine oder gar zwei Ohrfeigen bekommen haben soll, was wir nōthigen falls auch noch beenden können. — Kronstadt im Dezember 1895.

Carl Schwerdtshütz m. p.
Fritz Heiser m. p.

Este prin toate acestea constat. că eu pentru insulta protopopului titular mi-am luat la moment satisfacție și deci nu aveam să-i cer eu a doua și satisfacție. I-am cerut însă satisfacție, când aușisem, că se laudă cu minciuni prin oraș. Popa însă a declarat, că poziția lui nu-l iartă să-mi dea altă satisfacție, decât cea posibilă pe calea legii. Va să dică reverenda dă drept de-a insulta, d-er scutesce dela datorința satisfacții?

Nu putea să-și depună reverenda, pentru ca să-și susțină onoarea? Și ore era popa mai puțin laș decât denega satisfacția cu două zile mai înainte ori ba?

Titularul protopop mai dă și lecții de cavalierism. Să pare, că sub patronagiul său este în naștere un deosebit ordin de cavaleri haiduci, d-er cu toate acestea să mă ierte „cavalerul“ Vasilie Voinea, decât nu pot primii lecții de cavalierism tocmai dela D-lui, despre care acum un an s'a afirmat în „Voința-Națională“, că a instrăinat 7000 lei bani publici, fără ca vitelul „cavaler“ să fi chiarificat cestiunea pentru publicul nedumerit. Său pōte credea și atunci, că e suficientă chiarificarea „cavalerescă“ amenințarea sberată în casina română din loc, că va pălmui pe stradele Bucureștilor pe d-l M. Staroza actualul prim-ministru al României. Să pare că „părintele“ suferă de mania pălmuirilor teoretice. Să-i fie de bine. Eu am terminat pentru tot-dăuna cu acest protopop „erou“.

Brașov, 7 Decemvre 1895.

George Popp.

DIVERSE.

Primul duel. O interesantă anecdotă istoricescă Henric Rochefort despre primul său duel ca diarist. În partea din urmă a

*) Pentru cuprinsul și forma celor publicate sub rubrica a cêsta Redacțiunea nu ia răspunderea.

memoriului său „Jour“ dăce: Am avut un duel din cauza unui articol apărut în „Figaro“, în care făcusem o critică asupra pleo-cărei subite din Madrid a Reginei din Spania pe timpul când isbuoni acolo colera. În dimineața, când tocmai mă întinsei după pălăria, ca să merg la secundanții mei, oac-triță foarte frumoasă, care în „Théâtre des Variétés“ jucase într'una din piesele mele, și pe care eu numai puțin o cunosceam, năvăli de-odată în odaia mea și-mi strigă: „E adevărat, că D-ta vrei să te duezi?“ Vocea tremurătoare și visita ei așa de timpuriu m'a mișcat foarte și i-am răspuns: „Lucrul este adevărat; d-er liniștește-te, eu încă nu sunt în pământ.“ — „Sper și eu, că nu vei fi“, replică acțița. „Eu am venit să te rog pentru un mare serviciu.“ — „Mă iertă, d-er secundele îmi sunt numărate.“ — Ei bine, dăse fata, toate amicele mele dela „Théâtre des Variétés“ au aflat bărbăți, cari s'au duelat pentru ele, numai eu până acum n'am aflat pe nimenea. — „D-er ce mă privește pe mine asta?“ — „Dacă voesci să-mi faci o plăcere, și încă o nemărginită plăcere, atunci spune la toți, — dăse acțița — că D-ta din cauza mea ai duelat, fiind-oă m'ar fi vătămat un domn. Și așa pentru d-ta tot una este: ori că te duezi pentru cauza această, ori pentru cealaltă.“ — „Mie, în adevăr, îmi este indiferent — răspunde Rochefort, — d-er sunt silit a-ți spune, că eu am să duez din cauza unui articol, pe care întreg Parisul l'a cetit. Povestea noastră, prin urmare, nu o va crede nimenea. Afară de asta eu nu aș ave dreptul de-a blama pe adversarul meu, schimbând o afacere politică într'una de femei, căci în urmă secundanții vor lua lucrul la protocol, unde va fi arătată adevărata cauza a duelului nostru. „Nefericita“ fată în fața acestor argumente s'a vădit silită să-și retragă propunerea, declarând din nou, că ea e „fără noroc în lume“.

Bărbat-femeie. Diarul, rusesc „Edeskiy Lostok“ istoricesc următoarele: În secția medicală din Cherson a fost cercetată o femeie de țeran, care are barbă mare și mustați lungi și răsucite. Femeia se chiamă Ana și până acum purta haine femeiesci. Lumea a început să o ia în bătaie de joc, și atunci dănsa s'a dus la poliție și a mărturisit că-i bărbat. Doctorii au dovedit, că e așa. Preotul, care a botezat-o, au fost arestat numai decât. S'a dovedit, că preotul băuse așa de mult în ziua, când s'a năsout Ana, încât a botezat-o ca femeie, punându-i numele Ana. Părinții băiatului au profitat de ocașie și, ca să nu-le ia băiatul în mi-liție, l'au îmbrăcat femeiesc și așa l'au crescut. În sfârșit, însă, barba și mustețile au dat pe „Ana“ de gol.

Literatură.

A apărut No. 25 din „Biblioteca pentru toți“ a 30 bani, care cuprinde vol. II-lea din **Povestea Vorbei**, de Anton Pann, împreună cu portretul autorului. Marele poet Alexandri dăce de această operă: „Povestea Vorbei e un monument național, o carte prețioasă, pe care fii-care din noi trebuie s'o avem în bibliotecă. În ea întâlnim spiritul și înțelepciunea Românului.“ — În curând va apăre vol. III-a și ultimul.

Volumul viitor va fi: „Din biografiile omenilor celebri“, traducțiune de Dumitru Stăncescu, care număr va fi surprindător de frumos. El va fi tipărit pe hârtie foarte frumoasă, pe care se va imprima „Biblioteca de aci înainte, și va ave 18 ilustrații foarte reușite.

Peste câte-va zile va apăre în editura librăriei Carol Müller „Cartea dragostii“, un volum de peste 400 pagini, tipărit pe hârtie velină, cum ni-se scrie, va cuprinde cele mai frumoase poezii de iubire tipărite în literatura noastră dela Ienachiță Văcărescu. și până aci. Toți autorii mari ai Românilor vor fi supuși la contribuție, și lucrarea promite a fi cu atât mai interesantă cu cât e unică în literatura română. Cartea dragostii e opera poetului Radu D. Rosetti.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Decembrie 1895.

Table of stock exchange rates for Vienna, listing various securities like gold, silver, and bonds with their respective prices.

Cursul pietei Braşov.

Din 7 Decembrie 1895.

Table of market prices for Braşov, including exchange rates for various currencies and commodities.

Table of exchange rates for Galbeni, Ruble rusescoi, Lire turcoescoi, and other currencies.

Advertisement for Brüder Placht, a music instrument factory. It features an image of a violin and text describing their products and services.

Large advertisement for 'ABONAMENTE LA GAZETA TRANSILVANIEI'. It details subscription rates for different regions and provides contact information for the administration.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octombrie 1895.

Main railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Ghiriş-Turda, etc.), train types, and departure/arrival times.

Nota: Orele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadraţi cu linii mai negre însemnă orele de noapte.